



Save the date!

VLARIO-dag  
14 maart 2017

## VLAANDEREN HEEFT DRINGEND NOOD AAN (BOVEN)GEMEENTELIJKE HEMELWATERPLANNEN

Ruimte geven aan hemelwater, dat is het kerndoel van een hemelwaterplan. Naast de huidige zoneringsplannen is het aangewezen dat een gemeente een gedetailleerde visie uitwerkt over hoe ze hemelwater wil vasthouden en laten infiltreren aan de bron, het wil bergen in bufferzones of het vertraagd wil laten afvoeren via grachten.

Gemeenten moeten bij hun ruimtelijke ordening steeds rekening houden met zwaardere piekbuien en meer regenwater. Door een hemelwaterplan op te maken kunnen de economische, maatschappelijke en ecologische kosten van het veranderende weerpatroon - denk maar aan frequente wateroverlast - worden ingedijkt. De aanleg van wadi's en bufferbekkens en het gebruik van waterdoorlaatbare tegels zijn slechts enkele van de mogelijke concrete acties.

Het is goed om een hemelwaterplan op (boven) gemeentelijk niveau te ontwikkelen (afhankelijk van het afstroomgebied). Elk afstroomgebied is immers uniek qua bebouwing, reliëf en aantal waterlopen.

De Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) ontwikkelde een methodiek voor de opmaak van hemelwaterplannen, maar op heden zijn er nog maar weinig visies terzake ontwikkeld.

VLARIO wil hier als stimulator optreden en lokale besturen helpen bij de opstart van hun procedure voor de opmaak van een hemelwaterplan. Hoe beginnen we eraan? Welk gebied bakenen we af? Waar moet we zeker rekening met houden?

Een ad hoc werkgroep van ontwerpers komt alvast samen om te bekijken hoe we lokale besturen nog beter kunnen ondersteunen.

**Heb jij interesse?**

**Laat het ons weten via [info@vlario.be](mailto:info@vlario.be)**

## HEB JE AL GEHOORD VAN DE VERHAALBELASTING?

De verhaalbelasting is een gemeentebelasting waarbij de kosten voor bepaalde werken worden verhaald op de personen die er het genot van hebben. De belastingen zijn dus bedoeld om de kosten van uitrustingswerkzaamheden terug te vorderen. Ze worden toegepast voor de aanleg en de verbetering van wegen, riolen en trottoirs.

Circa 55 Vlaamse gemeenten heffen nog een verhaalbelasting op de verwerving van de zate van de openbare weg (De wegzate is het geheel van de weg, samengesteld uit de rijweg, het fietspad, de berm, de trottoirs, de grachten ernaast, de taluds aan beide kanten,...). De bedoeling van de belasting is om (deels) de kosten van uitrustingswerken terug te vorderen. Die worden toegepast voor de aanleg en de verbetering van wegen, riolen en trottoirs. De last ervan wordt niet gedragen door alle inwoners van de gemeente maar wel door de aangelande eigenaars. Zij zouden dankzij de uitvoering van de werken een meerwaarde verwerven.

De gemeente Zemst heft zo een jaarlijkse belasting op de verwerving van de zate van de openbare weg. De belasting valt ten laste van de al dan niet aangelande eigendommen die gelegen zijn langs openbare wegen of gedeelten van openbare wegen die moeten aangelegd, verbreed, rechtgetrokken of verlengd worden. De terugvorderbare uitgave die ieder eigendom treft is gelijk aan de eenheidsprijs per strekkende meter vermenigvuldigd met de lengte van het eigendom aan de straatzijde. De duur van de terugbetaling wordt vastgesteld op 10 jaar.

Die veronderstelde meerwaarde ligt echter niet altijd voor de hand. Zo kan bijvoorbeeld een wegverbreding voor sommigen ook een waardevermindering betekenen als daardoor meer verkeersdruk en –onveiligheid ontstaat.

Anderzijds kan ook de verhaalbelasting vaak aanleiding geven tot het betalen van hoge bedragen die door de belastingplichtige eigenaars niet werden verwacht. Om te vermijden dat uitzonderlijk zware belastinglasten worden opgelegd beveelt de betrokken omzendbrief BB 2011/01 een aantal beperkingen aan. In die omzendbrief betreffende de Coördinatie van de onderrichtingen over de gemeentefiscaliteit werd dan ook door toenmalig bevoegd minister Bourgeois aan de gemeenten aangeraden de verhaalbelastingen, indien voor de gemeente financieel haalbaar, af te schaffen.

**Het besluit kan u raadplegen via**

**[www.zemst.be/\\_uploads/www.zemst.be/Financien/Reglementen/verhaalbelasting\\_wegzaten.pdf](http://www.zemst.be/_uploads/www.zemst.be/Financien/Reglementen/verhaalbelasting_wegzaten.pdf)**

## RAPPORTERING KEURING PRIVÉ-RIOLERING

We zijn reeds 5 jaar verder na de ingang van de verplichte keuring privé-riolering. Sinds 1 juli 2011 werden er reeds meer dan 38.395 VLARIO-keuringen uitgevoerd.

Volgens het recentste rapport van VMM: 'Statistiek toepassing Algemeen Waterverkoopreglement jaar 2015' werden er in Vlaanderen 18.549 keuringen uitgevoerd. Het grootste deel (11.119 of 60 %) gebeurt vóór de eerste ingebruikname. 5.719 keuringen (30 %) gebeuren naar aanleiding van de aanleg van een gescheiden riolering. Hiervan werden 11.581, oftewel 62% van de keuringen uitgevoerd door VLARIO-keurders.

Van de 38.395 VLARIO-keuringen blijkt uiteindelijk, ook na eventuele herkeuring dat 6% van de keuringen niet conform is. Bij keuring in afkoppelingsprojecten worden iets meer (9%) niet conforme keuringen vastgesteld dan bij nieuwbouwkeuringen (4%).

| JAAR            | AFKOPPELING  | BELANGRIJKE WIJZIGING | INBREUK   | NIEUWBOUW     | TOTAAL        |
|-----------------|--------------|-----------------------|-----------|---------------|---------------|
| 2011            | 171          | 8                     | 0         | 770           | 949           |
| 2012            | 596          | 299                   | 0         | 2.182         | 3.077         |
| 2013            | 1.379        | 563                   | 2         | 3.534         | 5.478         |
| 2014            | 2.716        | 999                   | 1         | 6.639         | 10.429        |
| 2015            | 2.716        | 1.131                 | 4         | 7.730         | 11.581        |
| 2016 (tot juni) | 1.775        | 679                   | 3         | 4.440         | 6.897         |
|                 | <b>9.256</b> | <b>3.671</b>          | <b>10</b> | <b>24.525</b> | <b>38.395</b> |

*Overzicht uitgevoerde VLARIO-keuringen per jaar en per type.*

Van de 38.395 VLARIO-keuringen blijkt uiteindelijk, ook na eventuele herkeuring dat 6% van de keuringen niet conform is. Bij keuring in afkoppelingsprojecten worden iets meer (9%) niet conforme keuringen vastgesteld dan bij nieuwbouwkeuringen (4%).

Een vaak voorkomend afkeurcriteria betreft het niet aansluiten van het grijs water op de septische put in collectief te optimaliseren buitengebied, waar momenteel nog geen riolering aanwezig is die aangesloten is op een waterzuiveringsinstallatie. In 2015 stellen we uit 609 dossiers, waarbij een voorbehandelingsinstallatie verplicht is waar alle afvalwater op aangesloten is, vast dat dat 31% (188) van de keuringen niet conform zijn. Bij 7% (42) van de keuringen werd de verplicht te installeren voorbehandelingsinstallaties niet geplaatst en bij 24% (146) van de keuringen werd de septische put wél geplaatst maar werd het grijs water niet mee aangesloten op de septische put.

Verder stellen we vast dat in 2014 en 2015 20% van de infiltratievoorzieningen niet geplaatst werden, ondanks deze verplicht zijn volgens de GSV Hemelwater voor bouwvergunningen vanaf 1 januari 2014. We zien hier in 2016 reeds een lichte verbetering (16% niet geplaatst). VLARIO organiseerde in 2014-2015 talrijke infosessies voor architecten en ontwerpers voor de GSV Hemelwater.

VLARIO ziet nog een opdracht voor haar weggelegd om het aantal niet-conforme keuringen te vermijden door een betere communicatie naar ontwerpers en gemeentebesturen voor het afleveren van een correcte en duidelijke bouwvergunning.





## EEN BELASTINGREGLEMENT IN UW GEMEENTE

VLARIO stuurt al een tijd aan op de invoering van handhaving op het niet afleveren van een conform keuringsattest of de weigering tot afkoppeling. Er werden hiervoor reeds handhavingsmiddelen voorgesteld tijdens onze studiedagen. Bovendien wordt dit ook verder uitgewerkt in het document 'handhaving privéwaterafvoer' door de coördinatiecommissie integraal waterbeleid waarvoor VLARIO haar input leverde. Dit document wordt verwacht in het najaar.

Een van deze alternatieve handhavingsmiddelen is de invoering van een belastingreglement om burgers aan te zetten tot een correcte aansluiting van de privéwaterafvoer. Verschillende gemeenten hanteren deze contante gemeentebelasting op de afwezigheid van een (positieve) keuring of op het niet maximaal afkoppelen van hemelwater bij bestaande gebouwen in het kader van afkoppelingsprojecten. Het belastingreglement kan ook dienen als alternatief van een PV voor het verkrijgen van uw subsidie bij een afkoppelingsproject van VMM.

In het kader van een afkoppelingsproject is het belangrijk dat de gemeente in het belastingreglement een correcte verwijzing opneemt naar de Vlare-m-voorwaarden. De vaststellingen moeten gebeuren door het eigen personeel.

Ook als u als gemeente het rioolbeheer uitbesteed hebt kan u een belastingreglement invoeren. Dit kan best in samenspraak met uw rioolbeheerder.

De bedragen zijn meestal oplopend per jaar en bedragen tussen de 750 en 1500 euro.

Een voorbeeld belastingreglement kan u terugvinden op het ledengedeelte van VLARIO onder kenniscentrum. Voor vragen en info kan u ons contacteren.

## GEMEENTELIJK REGLEMENT VOOR IBA'S

In principe is de burger zelf verantwoordelijk voor de plaatsing, het beheer en het onderhoud van een IBA in individueel te optimaliseren buitengebied. Het nadeel hierbij is dat de goede werking en onderhoud hier niet goed te garanderen is. Zeker als de burger kiest voor een niet Benor en Vlaminor gekeurde IBA. Om hier meer vat op te hebben bieden heel wat rioolbeheerders reeds IBA's aan volgens de collectieve aanpak maar voor gemeenten die dit nog niet hebben, werkten we met werkgroep 4 een gemeentelijk reglement uit met vereisten waaraan de zelf geplaatste IBA dient te voldoen. Bovendien werken we aan een checklist voor de controle van de IBA voor het afleveren van het attest van de burgemeester voor het toekennen van de vrijstelling van de saneringsbijdrage voor een periode van 5 jaar.

### WAT KAN ER MISGAAN?

- De IBA werkt niet naar behoren of is verkeerd geplaatst
- De IBA heeft geen Benor en Vlaminor certificaat
- De IBA is wel geplaatst maar niet in werking (stroom staat af)
- Gebruik van de IBA
- Grote hoeveelheden hemelwater op de IBA die de goede werking in gedrang brengt
- Geen ruiming van slib in de voorbezinker/septische put
- Het effluent voldoet niet aan de lozingsvoorwaarden
- Het effluent stinkt
- ...

## WAT ZIJN HIERVOOR DE NADELEN VOOR DE RIOOLBEHEERDER/MILIEU?

- Lozing van afvalwater in oppervlaktewater/bodem
- Niet behalen van de doelstellingen van de KRLW, namelijk het behalen van de goede toestand van onze waterlopen
- Geurhinder

Door het invoeren van een gemeentelijk reglement worden er voorwaarden opgelegd omtrent plaatsing, beheer en onderhoud door de burger alsook vereisten voor het bekomen van het attest voor de vrijstelling van de saneringsbijdrage. Zo dient men bijvoorbeeld bewijs mee aan te leveren van een onderhoudscontract alsook een analyse van het effluent kunnen voorleggen, getest door een erkend labo.

Het gemeentelijk reglement is binnenkort beschikbaar op het ledengedeelte van VLARIO. Dit is slechts een voorbeeld. Hierin kunnen selectief artikels overgenomen worden naargelang de wensen van uw gemeente.

Wanneer een gemeente/rioolbeheerder kiest voor de collectieve aanpak dient men hiervoor een bestek uit te schrijven. Een update van het IBA-bestek is binnenkort terug te vinden in het dossier IBA's. Er worden meestal verschillende systemen aangeboden aan de burger. Communicatie met de burger is hierbij zeer belangrijk. De burger kan echter niet verplicht worden hierin in te stappen. Indien men kiest voor de collectieve aanpak kan hiervoor een aansluitkost en jaarlijkse bijdrage/vergoeding aangevraagd worden via de drinkwaterfactuur. Dit bedrag, de IBA-aanrekening, bedraagt maximaal 2,4 keer de bovengemeentelijke saneringsbijdrage. Verdere afspraken dienen hiervoor gemaakt te worden met uw drinkwaterbedrijf.

## VRAAG VAN EEN GEMEENTE:

### *Waar naartoe met het afvalwater van tijdelijke events?*



In de loop der jaren is het een gewoonte geworden van marktkramers, kermisgasten, circusartiesten en feestmeesters om het afvalwater van hun kramen, caravans, woonwagens, sanitaire blokken, feesttenten, enzovoort te lozen via straatkolken of in het beste geval via de aanwezige gietijzeren riooldeksels (die hier niet op voorzien zijn). Op sommige parkings komt het (afval)water van de kolken en slikkers zelfs rechtstreeks terecht in een ondergrondse infiltratievoorziening. Wat is hier een mogelijke oplossing?

Bij een gescheiden waterafvoer is de gescheiden afvalwaterafvoer op markt- en evenementenpleinen een heel kritische aangelegenheid om oppervlaktewaterverontreiniging te voorkomen.

Er is vooreerst een gescheiden riolering aan te leggen waarbij bovengronds het soort afvoerleiding op de putdeksels op de putten duidelijk moet gemarkeerd zijn met ofwel RWA ofwel DWA of afvalwater. We zien vaak dat op de riooldeksels met 'RDWA' de letter niet weggeslepen is om aan te geven over welke afvoer het gaat. Op deze manier komt er soms foutief afvalwater in het riool terecht.

Op pleinen waar evenementen kunnen plaatsvinden kan men best op korte afstand van mekaar (+/- 25m) en gespreid over heel het plein bovengronds duidelijk gemarkeerde afvoerputjes voor afvalwater voorzien. Deze afvoerputjes zijn te voorzien van een geurslot en moeten een gemakkelijk te openen putdeksel of rooster hebben. Sterktereeksklasse van dekseltje of rooster is minimum C250 (= breuklast van 25 ton).

## BIJKOMEND KAN:

- op elke rioolkolk een plaatje met opschrift of pictogram worden aangebracht.
- op inplantingsplaatsen van afvalwaterputjes kan bijkomend een bordje of pictogram worden aangebracht "afvalwater hier"
- op de vergunningsdocumenten voor markt- en foorkramers duidelijk vermelden dat het lozen van afvalwater in de rioolkolken verboden is. De afvalwaters dienen naar de voorziene afvalwaterputjes afgevoerd te worden.
- Aan bewoners en uitbaters van woningen, cafés en handelspanden rond marktpleinen een circulaire sturen waarin vermeldt staat:
  - dat het lozen van afval- en kuiswaters op de rioolkolken verboden is;
  - alle afval- en kuiswaters via de afvalwaterputjes zijn af te voeren.



## CASE: GENK ON STAGE

In Genk vindt jaarlijks het gratis festival Genk On Stage plaats. Hier ontvangt men 160.000 bezoekers op 3 dagen. Sinds de vernieuwingen in het stadscentrum is er ook een gescheiden stelsel voorzien. Hierdoor moet men extra aandacht besteden om foutieve lozingen van afvalwater via de RWA straatkolken te vermijden. Het regenwater dat in het stadscentrum opgevangen wordt komt uiteindelijk terecht in de Stiemerbeek. Een goede communicatie bij de gebruikers ligt hier aan de basis. Hoe pak je dit organisatorisch aan bij zulk evenement? Wij deden navraag bij de dienst Evenementen in Genk.

Tijdens het event zijn er volgende afvalstromen:

- het afvalwater van de toiletten;
- afwaswater van taptenten: is niet aangesloten op de afvoer, dit wordt in waskommen gedaan. Dit is tot een minimum beperkt omdat er veel met PET- flesjes wordt gewerkt die in sorteereilanden gesorteerd kunnen worden om ze te recyclen;
- op het 'factor J'-terrein werken ze met herbruikbare bekertjes, hiervoor is er een wasstraat voorzien. Deze afvoer is aangesloten op de correcte afvoer en wordt eveneens nagekeken door de dienst Reiniging.

De technische dienst Reiniging beschikt over de nodige kennis en plannen om alle afvoeren correct aan te sluiten op de riolering. Voor de planning zijn de Technische dienst Stad Genk, het Veiligheidshuis, de politie en brandweer betrokken voor de correcte afvoer, veilige plaatsing en afvoer van stoffen. Er wordt niet met schadelijke stoffen gewerkt.

Op voorhand gaat men na of de afvoeren correct geplaatst zijn, of er schadelijke stoffen afgevoerd zullen worden en of alles in de correcte afvoerputten wordt afgevoerd. De uitbaters van tenten worden ingelicht over waar ze hun afwaswater kunnen lozen/afvoeren. Er is geen communicatie met de gebruikers voorzien omdat de toiletten door de stad zelf aangesloten worden. Alle aansluitingen worden voor aanvang van het evenement nagekeken. Bovendien wordt het evenement elk jaar streng geëvalueerd om fouten te voorkomen.

## EVALUATIE SANERINGSINFRASTRUCTUUR



Het VMM-rapport evaluatie saneringsinfrastructuur 2015 is sinds eind juli beschikbaar. In dit rapport wordt de evolutie van de uitbouw van de saneringsinfrastructuur geschetst. Daarnaast wordt de werking en het beheer ervan op basis van de beschikbare gegevens voor 2015 geëvalueerd.

Hierin wordt geconcludeerd dat de uitbouw van de waterzuiveringsinfrastructuur in Vlaanderen op het goede spoor zit:

- Eind 2015 werd het afvalwater van ruim 81 % van alle Vlamingen gezuiverd.
  - De zoneringsplannen werden geactualiseerd en herzien. Ook de gebiedsdekkende uitvoeringsplannen werden goedgekeurd.
  - In 2015 voldeden 286 van de 293 geëvalueerde rioolwaterzuiveringsinstallaties aan alle voorwaarden van hun vergunning.
- Door de 310 automatische meetstations verspreid over Vlaanderen werd in 2015 een gemiddeld overstortpercentage van 1,93% geregistreerd.
  - Door Aquafin werden in 2015 382 incidenten gemeld.
  - Uit de ecologische performantie-indicatoren van de VMM blijkt dat er nog aandachtspunten zijn, waarvan de werking van overstorten het belangrijkste is.
  - 305 gemeenten namen deel aan de bevraging om de gemeentelijke performantie-indicatoren te berekenen, waaruit de afkoppeling van niet-verontreinigd water als belangrijkste aandachtspunt naar voor komt.

Het volledige rapport kan u raadplegen

via <https://www.vmm.be/publicaties/evaluatie-saneringsinfrastructuur-2015>





## **STUUR JOUW FOTO IN EN WIN EEN TABLET! INZENDING TEGEN 1 DECEMBER 2016**

Wij zoeken jouw beste foto die bij 1 of meerdere van onze basisthema's past: riolering, water, waterlopen, rioleringswerven, zuiveringsstations. Neem een foto tijdens uw dagelijks werk op werfbezoek, tijdens uw wandeling,....

Stuur ons jouw typisch, verrassend, idyllisch, spijtig, mooi of verhelderend beeld naar [bestefoto@vlario.be](mailto:bestefoto@vlario.be) ten laatste op 1 december 2016.

Een jury van kenners en vaklui zal daarna vergelijken en

beslissen. De 10 beste foto's worden op de Vlario-dag voorgesteld en de prijsuitreiking zal één van de vele hoogtepunten worden op onze Vlario-dag 2017.

De fotograaf van de winnende foto ontvangt een tablet!

De foto dient aangeleverd te worden als JPG-formaat (max. 10MB). Met het inzenden van uw foto, geeft u ook aan Vlario het recht deze foto op haar homepage te plaatsen en/of te gebruiken in haar publicaties en campagnes.

Meer info en voorwaarden kan je vinden op [www.vlario.be/vlario-dagen/vlario-dag-2017](http://www.vlario.be/vlario-dagen/vlario-dag-2017)

## **OPLEIDINGEN & STUDIEDAGEN**

### **AQUARAMA TRADE FAIR + VLARIO STUDIENAMIDDAG**

12 oktober, Leuven

### **OPLEIDING CONTROLE BOUVERGUNNING, OPVOLGING GSV HEMELWATER EN LINK MET DE KEURING PRIVÉ-RIOLERING (VOOR GEMEENTEBESTUREN)**

2-daagse opleiding: 24 en 25 oktober, Diest

### **OPLEIDING VISUELE INSPECTIE VOOR BEHEERDERS**

2-daagse opleiding: 17 en 24 november, regio Gent

### **OPLEIDING AFKOPPELINGSADVISEUR**

2-daagse opleiding: november, Antwerpen

### **OPLEIDING KEURDER PRIVERIOLERING**

3-daagse opleiding: 20, 22 en 27/28/29 maart, locatie nog te bepalen

### **VLARIO-DAG**

14 maart 2017

**Verantwoordelijke uitgever**  
Wendy Francken

**VLARIO vzw**  
De Schom 124, 3600 Genk

Telefoon: 03/827.51.30  
Fax: 03/289.01.40  
[info@vlario.be](mailto:info@vlario.be)

[www.vlario.be](http://www.vlario.be)  
[twitter.com/vlariokennis](https://twitter.com/vlariokennis)  
[facebook.com/vlariooverlegplatform](https://facebook.com/vlariooverlegplatform)